

Kaaskiri: Euroopa Kosmoseagentuuri äriinkubaatori toetamine järgmise lepinguperioodi jooksul aastatel 2022-2025

Taustainfo

Eesti alustas Euroopa Kosmoseagentuuriga ametliku koostööd 2007. Aastal 2013. aastal saadeti orbiidile tudengisatelliit ESTCube-1, mis koostati Tartu Observatooriumis peamiselt Tartu Ülikooli tudengite poolt. Alates 2015 oleme ESA täisliikmed ning alates 2017 aastast on Tartus ja Tallinnas Euroopa Kosmoseagentuuri Äriinkubaator. Kosmose Äriinkubaatori rajamine Eestisse on andunud kohalikele alustavatele ettevõtetele uudseid võimalusi.

Euroopa Kosmoseagentuuri üle-euroopaline äriinkubaatorite programm (lühendatult ESA BIC) on Euroopa suurim ja kõige kiiremini kasvav ettevõtlusprogramm, mis tegutseb täna juba kaheksateistkümnnes riigis (Austrias, Belgias, Tšehhis, Taanis, Eestis, Soomes, Prantsusmaal, Saksamaal, Ungaris, Iirimaa, Itaalias, Norras, Portugalis, Hispaanias, Rootsis, Šveitsis, Hollandis ja Inglismaal) ja üle 60 asukohas. Kosmoseagentuuri äriinkubaatorite programm on toetanud alates 2003. aastast üle 1000 ettevõtte, mille elamusmäär pärast kolme aastat on olnud väga kõrge (s.o. 88%). Samuti liitub äriinkubaatorite programmiga igal aastal üle 100 uue idufirma, mille äriidee on seotud kosmosetehnoloogia ja/või –rakenduse kommertsialiseerimisega maapealseks kõrgtehnoloogilisteks teenusteks ja/või toodeteks. ESA Eesti äriinkubaatori eesmärk esimeseks viieks aastaks oli inkubeerida 20 ettevõtet, millest käesolevaks hetkeks on täidetud 16. ESA Eesti äriinkubaatoriga seotud ettevõtted on saavutanud nii Eestis kui Euroopas edu.

Esimese lepinguperioodi (2017 – 2022) tulemused (2020Q4 seisuga)

ESA Eesti äriinkubaatori esimese lepinguperioodi vältel on senini toimunud 8 taotlusvooru ning kokku on valitud inkubatsiooni 16 ettevõtet – 8 Tartus ja 8 Tallinnas. Aktiivseid ettevõtteid on hetkel 8 (3 Tartus ning 5 Tallinnas) ning vilistlasi 8 (5 Tartus ning 3 Tallinnas)

All nimetatud ettevõtetest on kolme ettevõtte näol tegemist Tartu Ülikooli Spin-off ettevõtetega:

- Crystalspace OÜ
- Kappazeta OÜ
- PowerUP Fuel Cells OÜ

	Rahastamine		
	ESA BIC		Täiendav
	ESA Incentive	Local Incentive	
BIC Tartu	175,000.00 €	175,000.00 €	259,000.00 €
Spaceit OÜ	25,000.00 €	25,000.00 €	150,000.00 €
Crystalspace OÜ	25,000.00 €	25,000.00 €	- €
Kappazeta OÜ	25,000.00 €	25,000.00 €	- €
PowerUp Fuel Cells OÜ	25,000.00 €	25,000.00 €	11,000.00 €
Precision Navigation Systems OÜ (HIVE)	25,000.00 €	25,000.00 €	38,000.00 €
Skudo OÜ	20,000.00 €	20,000.00 €	60,000.00 €
Skycorp OÜ	20,000.00 €	20,000.00 €	- €
Estimo-GNSS OÜ	10,000.00 €	10,000.00 €	- €

Tabel 1 Tartus asuvate inkubantide senine rahastus

Ülal on toodud Tartus tegutsevate inkubantide senine rahastus, võttes arvesse ESA ja Tartu Linna poolset rahalist panust.

Kokku on laekunud esimese perioodi jooksul siiani 44 taotlust, millest hindamispaneeli ette on jõudnud 35, mille täpsema aastate lõikes jaotuse leiab all olevast tabelist.

TEB-id	1	2&3	4&5	6&7
BICEE	2017	2018	2019	2020
Taotluste arv	5	20	10	9
TEB	4	14	9	8
Tartu	2	3	0	3
Tallinn	1	2	3	2

Tabel 2 Hindamispaneelide tulemused

ESA Eesti äriinkubaator seirab ettevõtteid Maksu- ja Tolliameti kvartaliaruannete alusel alates hetkest, mil ettevõtte sõlmib inkubatsioonilepingu. Allolevas tabelis on ülevaade ESA Eesti äriinkubaatori ja Tartu inkubantide üldistest võtmeindikaatoritest. Tallinna ja Tartu inkubatsiooni tulemused on olnud võrdsed, küll aga moonutab üldist pilti Tallinna inkubatsioonis asuv Hepta Airborne, mis on kaasanud täiendavaid vahendeid 2,85 miljoni euro väärtuses.

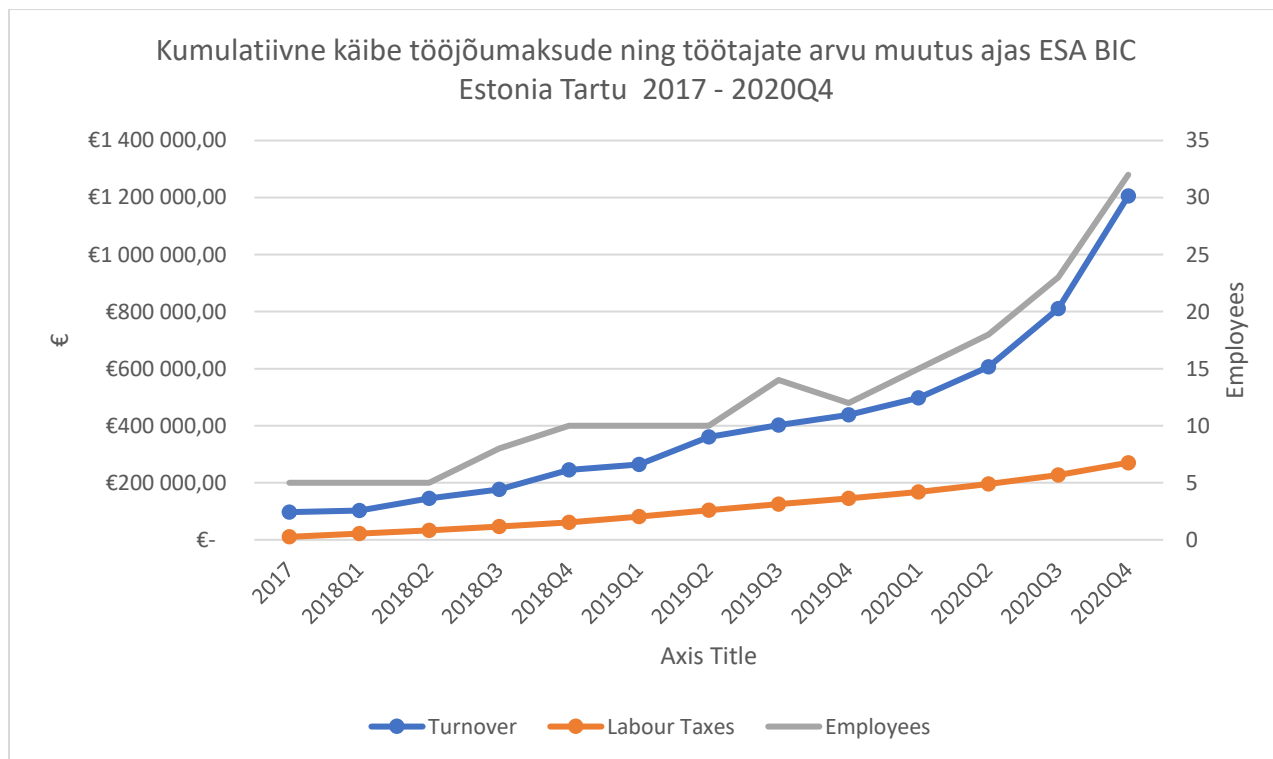
Ettevõtteid	ESA rahastus*	BIC	Kaasatud rahastus*	Töötajate arv	Tööjõumaksud*	Käive*
16	600,000.00 €		3,459,000.00 €	75	914,336.51 €	3,229,043.70 €

Tabel 3 ESA Eesti äriinkubaatori võtmeindikaatorid 2020 4. kvartali seisuga.

*kumulatiivsed

Ettevõtteid	ESA rahastus*	BIC	Kaasatud rahastus*	Töötajate arv	Tööjõumaksud*	Käive*
8	350,000		259,000	32	270,291€	1,205,617 €

Tabel 4 Tartus inkubatsioonis olevate ettevõtete võtmeindikaatorid 2020 4. kvartali seisuga

Joonis 1 Graafiline vaade ettevõtete kasvust alates hetkest, kui ettevõtte on inkubandi staatuses

Alates inkubaatori avamisest on ESA Eesti äriinkubaator ümber koondunud erinevaid ettevõtteid, kes on valmis panustama lisaks konsortsiumipartneritele inkubatsioonis olevatesse ettevõtetesse.

- Navestel
- CGI Estonia
- Protolab
- STACC
- Milrem
- Captain Corrosion
- Jne

Tartus asuvate inkubantide paremad tulemused.

- **Crystalspace**

Crystalspace poolt konstrueeritud kaamera saab olema osa elektroonikas, mis juhib ARTEMISe missioonil kulguri robotkätt pinnaseproovide võtmiseks.

- **Skudo**

Skudo kaasas täiendava rahastuse Estonian Industry Incentive Scheme' st mille eesmärgiks on testida oma tehnoloogiat pseudosatelliidi peal 2021 suvel.

- **Skycorp**

Skycorp on esimene ettevõtte ESA BIC Estonia inkubantide hulgast, kes andis sisse patenditaotluse teadmuse pealt, mis tekkis inkubatsiooniperioodi vältel. Ettevõtte paneb hetkel kokku 2 aasta intellektuaalomandi teekaarti.

- **Spaceit**

Spaceit võitis ESA hanke koos CGI Eesti ja CybExeriga mahus 250 000, mille eesmärk on luua turvalisem suhtlusplatvorm satelliitide ja maajaama vahel.

Konsortsiumipartnerid

Konsortsiumi juhtivpartnerina jätkab Tartu Teaduspark ning partnerid on Tehnopol, Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikooli Tartu Observatoorium, Tartu Linn, Tallinna Linn ja Kredex. Lisaks käesolevale konsortsiumile plaanib juhtpartner kaasata konsortsiumisse ka EASi, mille sisuliseks panuseks jääks intellektuaalomandi valdkonna alane nõustamine ning koolitused ettevõtetele. Mandaat Euroopa Kosmoseagentuuriga läbirääkimiseks Kosmoseagentuuri äriinkubaatori jätkulepingu osas Eestis on antud EAS-i Kosmosebüroole.